

le, der skal have deres sager behandlet i fire instanser, før der foreligger en endelig afgørelse.

Forslaget her vil blive gennemført ved en bekendtgørelsesændring, der betyder, at man kan klage direkte til Arbejdsdirektoratet over en afdelings afgørelse. Dermed kan der ske en afkortning af sagsbehandlingstiden i klagesagerne. Klagen skal sendes via kassens hovedledelse, der derfor fortsat har mulighed for at afslutte sagen ved at give medlemmet medhold. Men der ligger altså en regelforenklung på det her område, der også vil give kortere sagsbehandlingstider, og jeg kvitterer for tilslutningen til den del af forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om børnepasningsorlov. (Tilmelding til børnepasningsorlov).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 17/12 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Flemming Oppfeldt (V):

Det kan jo ikke siges at være verdens største lovforslag, som vi her behandler, men ikke desto mindre har det stor betydning for de forældre, som måske ønsker at tage børnepasningsorloven.

Lovforslaget sikrer, at de forældre, der i dag har mulighed for på et senere tidspunkt at tage en børnepasningsorlov, fortsat bevarer denne

mulighed, selv om vi stopper muligheden fra den 1. april. Det gør vi jo for at sikre vore velfærdsordninger i forbindelse med EU-udvidelsen med de ti nye lande.

Som reglerne hidtil er skruet sammen ville borgere fra de nye lande have mulighed for at benytte børnepasningsorloven, hvis vi ikke gjorde noget. Det vil de fleste vist finde urimeligt. Det gør vi i hvert fald i Venstre. Jeg finder, at det er en meget fin løsning, vi her har fundet, forligspartierne tilsammen. Vi undgår utilsigtet brug, og samtidig sikrer vi, at de familier, som i dag vil være berettiget, også fortsat har mulighed for at benytte børnepasningsorloven.

Vi sikrer det på en ret simpel måde, nemlig ved at vi skriver ud til alle de berørte familier – det bliver også annonceret – og det eneste, de skal gøre, er at give en tilbagemelding, så bevarer de rettigheden. Enklere og sikrere kan det ikke gøres.

Venstre støtter selvfølgelig forslaget.

Kl. 17.35

Lene Jensen (S):

Det er meget beklageligt, men vores ordfører, hr. Jan Petersen, kan heller ikke være til stede i dag. Derfor skal jeg på hans vegne fremlægge Socialdemokraternes synspunkter.

Vi støtter selvsagt forslaget, da det er en udmøntning af den aftale, som bl.a. Socialdemokraterne har indgået med regeringspartierne om vandrende arbejdstagere i forbindelse med EU-udvidelsen.

Lovforslaget indebærer, at et ønske om at anvende retten til børnepasningsorlov skal anmeldes inden den 1. april 2004. Forslaget er efter vores vurdering enkelt i sin praktiske virkning over for de borgere, der har retten til børnepasningsorlov. Man får et brev, man tilkendegiver, at man ønsker at anvende retten, og så er den sådan set ikke ret meget længere, før retten eventuelt skal anvendes konkret. Desuden er der indarbejdet en dispensationsadgang, sådan at de, der reelt ikke har mulighed for at anmelde ønsket inden den 1. april, alligevel kan få deres forældreorlov.

I forbindelse med forhandlingerne med regeringspartierne stod det klart for os, at netop børnepasningsorloven er en af de ydelser, der er sårbar over for utilsigtet brug. Orloven kan nemlig anvendes i udlandet, og det er ganske let at få adgang til den ved kort ophold i Danmark. I Danmark er ydelsen ikke særlig stor, mens den

i en række andre lande udløser ganske megen købekraft.

Socialdemokraterne ønsker at sikre de skattefinansierede velfærdsordninger mod spekulation. Vi ved af gode grunde ikke, hvor stort potentialet er, men vi ønsker at forebygge. Derfor er dette indgreb en del af aftalen, og derfor har lovforslaget altså vores opbakning.

Bent Bøgsted (DF):

Da vi indførte den udvidede barselorlov den 25. marts 2002, blev lov om børnepasningsorlov ophævet for børn født efter den 1. januar 2002.

Derfor er det en lov, der er under udfasning. Loven om barsel trådte i kraft den 27. marts 2002, og i den forbindelse er der en overgangsordning for børn og adoptivbørn født mellem den 1. januar og den 27. marts, hvor man frit kan vælge, hvilken ordning man vil ind under.

Grunden til, at regeringen sammen med Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne nu indfører en lov om, at hvis man vil have børnepasningsorlov, skal dette meddeles inden den 1. april 2004, er at sikre, at der ikke efter udvidelsen af EU med Østeuropa vil ske et pres på børnepasningsorloven, eftersom det er muligt at tage den med ud af landet.

Det kan også være meget godt, at der sker en sikring, hvilket vi også sætter pris på, men er det ikke urimeligt at forlange, at forældre skal tage stilling før den 1. april? Der er ganske vist en dispensationsregel, men hvor mange skal der kunne komme ind under den dispensationsregel? Hvis nu det viser sig, at de fleste af dem glemmer at melde til, så det faktisk er hovedparten, der søger om dispensation, hvad vil regeringen så stille op?

Det kan også virke urimeligt, hvis forældrene har overset, at de skal meddele den her pasningsorlov – det var det, jeg var inde på før – og hvis de så 2 eller 3 år efter, at de skulle have meddelt det, ser, jamen hov, der er noget, der hedder børnepasningsorlov. Det er de her dispensationsregler, hvor der måske kan være lidt tvivl om, hvor meget der nu også må gøres i forhold til EU-love om forskelsbehandling, som partierne også går ind for.

Men efter vores mening burde det jo være unødvendigt. Og det ville det sådan set også være, hvis regeringen havde satset på det mere fornuftige, nemlig at indføre Dansk Folkepartis ønske om en 7-års-overgangsordning, så kunne vi nemlig have styret tilgangen til det danske arbejdsmarked. Da børnepasningsorloven er un-

der udfasning og stopper helt den 1. juni 2011, passer det jo meget godt med en 7-års-overgangsordning, hvilket vil være det mest fornuftige.

Vi tror ikke på, at når vi har haft den 7-års-overgangsordning, vil der komme det helt store pres, og under alle omstændigheder har vi styr på, hvem der så kommer ind i landet.

Dansk Folkeparti kan derfor heller ikke støtte forslaget. Vi kan godt se, at som tingene står nu med aftalen mellem regeringen, Socialdemokratiet, De Radikale, Kristendemokraterne og Socialistisk Folkeparti, som står uden for ændringerne vedrørende børnepasningsorloven, er det nødvendigt med dette lovforslag, som efter Dansk Folkepartis opfattelse er en del af sikkerhedsmekanismen, der burde have været en 7-års-overgangsordning i stedet for.

Kl. 17.40

Lars Barfoed (KF):

For Det Konservative Folkeparti er der ingen tvivl om, at udvidelsen af Den Europæiske Union med en lang række østeuropæiske og central-europæiske lande vil betyde enorme fordele for Europa og ikke mindst for Danmark, det vil skabe fred og stabilitet i vores del af verden, og det vil ikke mindst øge det økonomiske fællesskab, det indre marked, som vi har bygget op i Den Europæiske Union, og det vil komme alle europæiske borgere til gode, også danske borgere.

Men der er selvfølgelig også en pris, vi skal betale for at få alle de mange fordele, der er forbundet med udvidelsen af Den Europæiske Union. En af dem er altså, at det bliver en lille bitte smule mere besværligt nu at få sin børnepasningsorlov, for det er jo det, det her lovforslag går ud på.

Jeg kan godt forstå, hvis der er nogle forældre, som ryster lidt på hovedet over, at de nu skal melde sig til, hvis det er således, at de ønsker at benytte sig af denne orlovsmulighed på et eller andet tidspunkt i de kommende 9 år. Men forklaringen er altså den, at det er en nødvendighed for at sikre, at vores velfærdssystem på det her område er robust nok, hvis det skulle ske, at der kommer mange borgere fra de nye medlemslande til Danmark for at få et arbejde, og at de i et stort omfang kunne have et ønske om at benytte sig af børnepasningsorloven; så kunne vi risikere, at vi fik udgifter og problemer på det her område i et for stort omfang.

Der er jo ingen af os, der ved, om det er en ordning, der overhovedet ville blive misbrugt,

det kan godt være, at det ville være helt uden problemer; de fleste af os forventer jo, at der kun vil være et trods alt beskedent antal borgere fra de østeuropæiske lande, som kommer til Danmark for at få et arbejde. Men vi er nødt til at sikre vores velfærdssystemes robusthed over for den risiko, der kan være ved at etablere denne her ordening, og det er nu engang den bedste ordening, vi kan gennemføre.

Det er nemlig sådan, at det ikke på nogen måde forringer danskernes mulighed for at benytte sig af ordningen, hvis de bare tilmelder sig, og samtidig er det så en ordening, der er fuldt i overensstemmelse med EU-regler og med folkeretlige forpligtelser, som vi har her i landet, nemlig således at vi ikke diskriminerer mellem forskellige nationaliteter, alle er stillet ens, blot de inden den 1. april melder sig til ordningen og siger, at de agter at benytte sig af børnepasningsorloven.

Så i Det Konservative Folkeparti finder vi, at det er en fornuftig, pragmatisk løsning, der er fundet på det lille problem, som ligger i denne her sag, og i lyset af de mange fordele, som uvidelsen af Den Europæiske Union er forbundet med, synes vi, at det er en meget lille pris, vi betaler på det her område.

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne starte med at udtrykke en tak over de forhandlinger, der har været omkring hele aftalen som sådan, som vi finder er rigtig, og jeg synes også, det er godt, at der er lavet en bred politisk aftale omkring åbningen af det danske arbejdsmarked på reguleret vis i forbindelse med optagelsen af de nye medlemslande.

Men som det også fremgår af aftalen, har SF taget et forbehold i forbindelse med netop dette lovforslag. Det er ikke et udtryk for, at vi uenige i intentionerne, for vi har som sagt den opfattelse, at vi selvfølgelig skal værne om de skattefinansierede velfærdsydelse, sikre, at de bliver brugt efter hensigten, men vi mener, at der i forbindelse med lovforslaget her bliver skudt gråspurve med kanoner, og at vi kan komme i en række uheldige situationer, hvor folk ikke får meldt sig til og så først opdager det senere, f.eks. hvis de er udstationerede og ikke er i Danmark inden lovens vedtagelse. Derfor har vi taget et forbehold i forbindelse med det konkrete lovforslag, men vi betragter det som et lille hjørne i den store helhed, som vi i øvrigt støtter.

Kl. 17.45

Anders Samuelsen (RV):

Også i Det Radikale Venstre er vi glade for den aftale, som ligger til grund for det lovforslag, vi behandler i dag.

Der var på et tidspunkt tendenser i retning af, at Danmark nærmest skulle opbygge en ny berlinmur for at undgå et eller andet skræmmescenarie, som blev opstillet fra Dansk Folkepartis side. Det undgik vi heldigvis, og det er vi meget, meget glade for.

Den her del af det er selvfølgelig, kan man sige, en del af prisen for at få lavet noget, som også vi tror på er holdbart i fremtiden, så man ikke kommer ud i en situation, hvor det på baggrund af bare et par enkelte dårlige eksempler, det må vi jo erkende, ville blive fremstillet i pressen mere eller mindre som en katastrofe, en nationaløkonomisk katastrofe, som kunne ødelægge en hel masse mere end det, som vi risikerer ved at gennemføre det her lovforslag. For selvfølgelig er der nogle hjørner i et lovforslag som det her, som kan være problematiske, altså det med, at man på forhånd skal melde sig til en sådan ordening.

Men vi mener alt i alt, når man vejer tingene op imod hinanden, at det er oplagt, at det her er den rigtige måde at gøre det på, og vi vil også godt ligesom SF sige tak for nogle gode og konstruktive forhandlinger i forbindelse med indgåelse af den her aftale. Vi har været meget glade for forløbet og støtter med glæde også den her del.

Line Barfod (EL):

Forslaget her er, som andre har været inde på, en del af den aftale om adgangen for arbejdere fra de nye EU-lande, som er indgået af alle Folketingets partier bortset fra Enhedslisten og Dansk Folkeparti.

Indholdet i forslaget er i og for sig enkelt nok. Hvis man skal have ret til børnepasningsorlov efter lovens bogstav, skal man skriftligt sige til senest den 1. april 2004. Det er altså et forslag, der er målrettet til at afskrive kommende østarbejderes mulighed for adgang til forældreorlov.

Der er mange problemer i forslaget. Først og fremmest fordi det bygger på den grundlæggende opfattelse, at en større del af arbejderne fra østlandene skulle være interesseret i misbrug af danske sociale ordninger, her børnepasningsorloven. Lad mig med det samme understrege, at forslaget er usympatisk.

Udgangspunktet er jo, at arbejdere fra Polen, Estland osv. vil komme ind på det danske ar-

bejdsmarked på samme vilkår som deres danske kolleger. De producerer, de betaler skat, de køber varer og betaler moms, alt sammen til gavn for det danske samfund og statskassen, men de skal altså ikke have en jordisk chance for i en kortere eller længere periode at gøre brug af børnepasningsorloven.

Hvad så med danskerne? Jo, ifølge bemærkningerne til forslaget skal der gøres en stor indsats, for at alle vi, der potentielt vil kunne afholde børnepasningsorlov efter den 1. april 2004, skal have et brev suppleret med en omfattende annonkempagne op til den 1. april.

Det er ikke, fordi jeg har noget imod, at der bliver gjort en indsats for at give så mange mennesker som muligt information om deres rettigheder, men det viser bare, at partierne bag østaf-talen er villige til at sætte et stort bureaukratisk apparat i gang med det ene formål at fratage østarbejderne mulighed for børnepasningsorlov. Samtidig kan ingen se bort fra, at selv den største informationskampagne ikke når ud til alle.

Jeg er på det rene med, at loven indeholder muligheder for dispensation frem til den 31. december 2004, men mulighederne for dispensation er, både hvad angår årsager og tidsfrister, be-grænset. F.eks. vil det i virkelighedens verden kunne føre til en gråzone af tvivlsspørgsmål, når det bliver sådan, at folk, der har været forhindret i at tilmelde sig på grund af alvorlig sygdom, skal melde sig til arbejdsformidlingen umiddelbart efter forhindringens bortfald.

Hvad er umiddelbart?

Eller hvad med dem, der ikke har modtaget det brev, der bliver sendt ud til os alle sammen? Hvordan opdager man, at der er et brev, man ikke har modtaget, hvis man ikke ligefrem går og venter på det?

Her til slut vil jeg godt fremhæve, at den positive side af østaf-talen er, at den i hvert fald et stykke hen ad vejen sikrer overenskomst-mæssige rettigheder for østarbejderne. Det betyder jo også, at der bliver lukket for de værste plattenslaggerarbejdsgiveres misbrug af billig arbejdskraft. En følgevirkning vil være, at østarbejderne ikke bliver lokket ud i job, som i sig selv kan motivere til utilsigtet brug af sociale ydelser.

Det kan måske medvirke til at sætte forslaget i relief, at de samlede udgifter i Danmark til børnepasningsorlov er sat til 278 mio. kr. i 2004, og at østudvidelsen i alle tilfælde kun ville føre til en ganske lille forøgelse af dette tal. Over for det

vil man altså bruge 7,7 mio. kr. i administration på det her forslag.

Kl. 17.50

Min konklusion er, at der ikke engang kan findes en finanspolitisk begrundelse for at forringe de sociale rettigheder, som jo er kernen i det her forslag.

Så hvis nogen skulle være i tvivl: Enhedslisten er imod forslaget.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Da vi Kristendemokrater er en del af forliget omkring østeuropæernes adgang til det danske arbejdsmarked, er vi selvfølgelig også for det forslag, som nu foreligger.

Vi kan sagtens se, at der er nogle problemer sådan rent administrativt i den måde, som det her skal håndteres på, og derfor havde vi egentlig også ønsket, at i stedet for at man skulle melde aktivt til, så skulle man melde aktivt fra forstået på den måde, at hvis ikke man reagerede, oppebar man sin ret til orloven.

Men vi støtter forslaget, for det var det, der var enighed om, og det var det, der også var juridisk mulighed for at få sammenskrevet.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil godt benytte anledningen til at kvittere for den brede tilslutning til aftalen. Aftalen er et stærkt signal til de nye EU-lande om, at vi åbner det danske arbejdsmarked for deres borgere, men er samtidig udtryk for rettidig omhu i forhold til at undgå misbrug af sociale ydelser.

De spørgsmål og problemer, som lovforslaget giver anledning til, er jeg selvfølgelig indstillet på at drøfte under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtingsfond, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, pensionsbeskatningsloven og pensionsafkastbeskatningsloven. (Ændrede udbetalingsregler og etablering af flytteret).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 3/12 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Flemming Oppfeldt (V):

Dette lovforslag, som vi behandler i dag, vil give lønmodtagerne ret til at flytte de penge, de eventuelt har stående hos Lønmodtagernes Dyrtingsfond, til en kapitalpension i deres bank, til et andet forsikrings-selskab, eller de kan indsætte pengene på Den Særlige Pensionsopsparing, hvor der jo også er flytteret.

Regeringen har givet 3,4 millioner lønmodtagere fri flytteret i SP, og dette forslag vil give 1,3 millioner lønmodtagere fri flytteret i Lønmodtagernes Dyrtingsfond. Måske skulle jeg lige nævne, at alle lønmodtagere i dag bidrager med 1 pct. af deres løn til SP. Disse penge skal sættes ind på en særskilt konto, og de penge får man udbetalt med renter, fra man fylder 65 år. Det var den ordning, som den gamle regering havde foretaget sig på, således at lønmodtagerne ikke altid kunne være sikre på, at det, de indbetalte, fik de også udbetalt.

Men det har Venstre og regeringen heldigvis bragt i orden. Alle kan være trygge ved, at staten ikke griber ned i lønmodtagernes lommer, når det drejer sig om SP.

LD er nogle af de penge, som lønmodtagerne i 1977-78 blev tvunget til at indbetale på nogle særskilte konti, som kommer til udbetaling som et engangsbeløb, fra man fylder 60 år.

Venstre vil gerne understrege, at dette at give en flytteret, jo ikke er en flyttepligt. Der er ikke nogen, der tvinges til at træffe et valg, hvis man ikke ønsker det, eller hvis man bare er tryk og rolig over, sådan som tingene kører hos LD i dag.

Men med lovforslaget imødekommer vi en tendens og et stort ønske, som mange mennesker har i dag. De ønsker i højere grad at få ind-

flydelse på deres eget liv og deres egne anliggender. De vil ikke automatisk købe standardvaren, som det store samfund har skruet sammen, den store leverandør har skruet sammen. Sådan er mange menneskers indstilling i dag.

Vi kan ikke rationelt diskutere valgfrihed. Det er ikke engang sikkert, at valgfriheden altid fører til det rigtige valg. Men valgfriheden er en del af demokratiseringen af vort samfund.

Kl. 17.55

I dag kan jeg som almindelig lønmodtager ikke øve indflydelse på, hvad de træffer af beslutninger hos Lønmodtagernes Dyrtingsfond; jeg har ikke valgt de mennesker. Selv hvis jeg var medlem af en bestemt organisation, ville jeg jo ikke have en kinamands chance for at øve indflydelse på valget af disse bestyrelsesrepræsentanter, endside tilrettelæggelsen af LD's politik.

Det er jo forbløffende, fordi loven har indloget 1,3 millioner danske lønmodtagere til at være tvangsmedlemmer hos Lønmodtagernes Dyrtingsfond, men vi har bare ikke haft nogen som helst demokratisk indflydelse på foretagendet.

Flytteretten eller valgfriheden er Venstres svar på denne tilstand. Vi giver alle mulighed for at stemme med fødderne. Hvis man ikke kan lide lugten i bageriet, kan man forlade det, tage pengene med sig og frit vælge en bank, SP eller et forsikrings-selskab, hvor man føler sig bedre tilpas.

Der er dem, der er skeptiske, som siger, at der ikke er så mange, der vil benytte sig af disse ordninger med flytteret, fordi beløbene jo ikke er særlig store. Men det er her, der er mulighed for at slå beløbet sammen med beløbet på SP-kontoen, og dermed vil summen blive så stor, at den bliver mere attraktiv for andre kapitalforvaltere.

Flytteret og valgfrihed kan i starten forekomme at være noget uoverskueligt noget, men jeg tror, at flytteretten kan skabe mere overskuelighed for den enkelte lønmodtager. I stedet for at have så mange konti spredt rundt omkring i en masse ordninger, en masse breve, en masse opgørelser, en masse information, så får lønmodtagerne mulighed for at samle det hele og placere det hos en enkelt forvalter, f.eks. i ens eget pengeinstitut.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er et par spørgsmål. Først hr. Ole Vagn Christensen, som skal blive på sin plads, og dér skal trykke på knappen »Ønsker ordet«.